МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АЛЬТЕРНАТИВНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

освітній ступінь магістр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 012 Дошкільна освіта
(спеціалізація) *(код і назва спеціальності (предметної спеціальності або спеціалізації))*

освітня програма Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта

тип дисципліни нормативна
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

Ізмаїл – 2019

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми
_____ проф. Лесіна Т.М.
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:
Голова науково-методичної ради
педагогічного факультету
_____ доц.Пенькова С.Д.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:
кафедрою загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти
протокол № 1 від 27.08.2019р.

Зав. кафедри _____ доц. Іванова Д.Г.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми: Богданець-Білоскаленко Н.І., доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти ІДГУ

Рецензент програми: Кічук Н.В., доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету ІДГУ

© Богданець-Білоскаленко Н.І., 2019
© ІДГУ, 2019

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	***Заочна***
Кількість кредитів: 5	*Лекції*:	
	18	
Модулів:	*Практичні заняття*:	
Загальна кількість годин: 150		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	*Лабораторні заняття:*	
Семестр: 2	*Семінарські заняття*:	
	20	
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: - самостійна робота:	*Консультації:*	
	2	
	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: екзамен		
Мова навчання: українська	*Самостійна робота:*	
	110	

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення з альтернативними педагогічними технологіями в дошкільній освіті.

Мета навчальної дисципліни:формування професійної компетентності майбутніх управлінців у галузі дошкільної освіти щодо аналізу та впровадження альтернативних педагогічних технологій в освітнє середовище дошкільного навчального закладу**.**

Міждисциплінарні зв'язки: Психологія, Спеціальна педагогіка, Дошкільна педагогіка, Альтернативні моделі дошкільної освіти.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта».

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 2	Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність, здійснювати професійну діяльність за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; вирішувати конфліктні ситуації і надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях.	ПРН 13	Толерантно ставитися до думок і позицій інших; комунікувати та співпрацювати з представниками різних культур на засадах взаємоповаги й рівноправності; залучати батьків, представників культурних національних товариств до спільної роботи з виховання та соціалізації дітей.
ЗК 4	Здатність генерувати нові ідеї. Бути готовим проявляти ініціативу і приймати доцільні та відповідальні рішення в проблемних ситуаціях; діяти в нестандартних ситуаціях і нести соціальну й етичну відповідальність за прийняті рішення.	ПРН 3	Знати традиційні та інноваційні технології організаційно-управлінської діяльності в закладі дошкільної освіти за напрямами, обумовленими посадовими обов'язками менеджера дошкільної освіти; особливості запровадження науково обґрунтованих нововведень в освітню сферу.
ЗК 9	Здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій; до управління якістю роботи, що виконується.	ПРН 8	Визначати напрямки професійної діяльності, її конкретні цілі і завдання на кожному етапі роботи, передбачати кінцевий результат; володіти методами визначення ефективності заходів, спрямованих на підвищення якості дошкільної освіти та організаційно-управлінської діяльності; проєктувати педагогічну систему у професійній діяльності в закладі дошкільної освіти.
Фахові компетентності (ФК)			
ФК 2.	Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти, володіти методами та формами методичної роботи, вміти створювати умови для безперервного навчання та ефективного підвищення кваліфікації педагогічних працівників дошкільних закладів.	ПРН 2	Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби дошкільної освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу в умовах закладу дошкільної освіти; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей дошкільного віку; види контролю за його перебігом.
ФК 3.	Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних, науково обґрунтованих,	ПРН 7	Організовувати пошукову навчально-пізнавальну діяльність; використовувати педагогічні інновації у власній професійній діяльності; аналізувати сучасні

	традиційних та інноваційних засобів, методів, прийомів, технологій, створювати сприятливі умови для розвитку, навчання і виховання дітей.		тенденції нововведень в освітню сферу; чинники, що визначають успішність інноваційних процесів в дошкільній освіті.
ФК.5	Здатність співпрацювати з різними категоріями фахівців, ефективно взаємодіяти з працівниками закладів дошкільної освіти, органами управління і місцевого самоврядування, налагоджувати професійну комунікацію; враховувати зв'язок і вплив власної діяльності на сумарний результат роботи колективу.	ПРН 3	Знати традиційні та інноваційні технології організаційно-управлінської діяльності в закладі дошкільної освіти за напрямами, обумовленими посадовими обов'язками менеджера дошкільної освіти; особливості запровадження науково обґрунтованих нововведень в освітню сферу.
ФК 6	Здатність створювати розвивальне середовище відповідно до особистісно-зорієнтованої моделі освіти дітей дошкільного віку з урахуванням сучасних дидактичних, виховних, естетичних, санітарно-гігієнічних вимог, сприяти створенню безпечних умов для навчання й виховання дітей.	ПРН 10	Володіти уміннями і навичками забезпечення організації освітнього процесу з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, компетентнісного підходу, варіативності тощо.
ФК 10	Здатність використовувати знання з дошкільної педагогіки та менеджменту дошкільної освіти для організації альтернативного дошкільного закладу.	ПРН 19	Формувати стратегію подолання проблем, володіти лідерськими якостями, здатністю ініціювати спільну роботу і брати на себе відповідальність за результати роботи команди, реалізацію прийнятих рішень.
ФК 11	Здатність визначати стратегічні лінії розвитку альтернативного дошкільного закладу, організовувати командну роботу при вирішенні завдань його розвитку.	ПРН 12	Самостійно логічно аналізувати, конструктивно висловлювати ставлення до наукових результатів, критично ставитися до думок і позицій інших; будувати партнерську взаємодію та демонструвати гуманну поведінку з різними суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти.
ФК 12	Здатність брати участь у створенні, координації та реалізації комплексних міжвідомчих програм для підвищення управління якістю дошкільної освіти, програм розвитку альтернативних дошкільних закладів освіти, в тому числі для дітей з особливими освітніми потребами.	ПРН 8	Визначати напрямки професійної діяльності, її конкретні цілі і завдання на кожному етапі роботи, передбачати кінцевий результат; володіти методами визначення ефективності заходів, спрямованих на підвищення якості дошкільної освіти та організаційно-управлінської діяльності; проєктувати педагогічну систему у професійній діяльності в закладі дошкільної освіти.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1	Парадигма освіти XXI століття: інноваційні аспекти		-	2		1		10							
2	Педагогічна технологія як освітній феномен. Поняття «альтернативні педагогічні технології»		2	2				10							
3	Теоретичні засади здоров`язбережувальних технологій фізичного розвитку дітей дошкільного віку		2	2				10							
4	Оздоровчі технології в системі дошкільної освіти		2	2				10							
5	Технології мовленнєвого розвитку		2	2				10							
6	Технології логіко-математичного розвитку		2	2				10							
7	Стратегії сучасної екологічної освти		-	2		1		10							
8	Технології формування екологічної свідомості		2	2				13							
9	Естетизація освітнього простору як технологія впливу на моральну сферу дитини		2	2				14							
10	Арт-технології в дошкільній освіті		2	2				13							
Проміжний контроль															
Підсумковий контроль															
Разом:			18	20		2		110							

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Парадигма освіти XXI століття: інноваційні аспекти

Предмет і завдання курсу «Альтернативні технології в дошкільній освіті». Місце і роль освіти у житті людини і суспільства. Основні аспекти сутності освіти, які пропонуються у сучасній науці: біологічна сутність, соціальна сутність, гуманістична сутність. Парадигми як «система координат» для порівняння різних педагогічних проектів, теорії і підходів до удосконалення системи освіти.

Тема 2. Педагогічна технологія як освітній феномен

Сутність понять «технологія», «педагогічна технологія», «альтернативна технологія». Структура педагогічної технології. Реалізація стандарту дошкільної освіти під час використання альтернативних педагогічних технологій у роботі з дітьми дошкільного віку. Впровадження альтернативних педагогічних технологій в дошкільну освіту.

Тема 3. Альтернативні педагогічні технології у системі освітньої інноватика.

Класифікація педагогічних технологій. Основні групи інноваційних педагогічних технологій: системні («Будинок вільної дитини» М.Монтессорі, Антропософські школи Р. Штейнера, «Школа успіху і радості» С. Френе), модульні (технології раннього навчання М. Зайцева, Г. Домана) та локальні (технологія розвитку творчої особистості Г. Альтшуллера, технологія фізичного виховання дітей М. Єфименка). Особливості впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітнє середовище дошкільних навчальних закладів.

Тема 4. Теоретичні засади здоров`язбережувальних технологій фізичного розвитку дітей дошкільного віку.

Сутність поняття «здоров'язберігаюча технологія». Збереження і зміцнення здоров'я дитини – основна мета дошкільного виховання. Вплив на фізичний стан екологічних, економічних та соціальних чинників. Фізичний стан дітей в Україні та шляхи його покращення. Роль здоров'язберігаючих технологій у забезпеченні повноцінного фізичного розвитку дитини, покращення функціонального стану та фізичної підготовленості. Сучасні наукові дослідження з проблеми оздоровлення дітей в дошкільних навчальних закладах (Г.В. Бєлєнька, О.Л. Богініч, Е.С. Вільчковський, Н.ФДенисенко, Т.І. Дмитренко, М.М. Єфименко та ін.).

Тема 5. Оздоровчі технології в системі дошкільної освіти.

Інноваційна діяльність в галузі фізичного виховання дошкільників. Загальна характеристика інноваційних оздоровчих технологій. Технологія

Нікітіних. Різні види гімнастик: фітбол-гімнастика, стимулювальна гімнастика, гімнастика для очей, дихальна гімнастика, пальчикова гімнастика (вправи, ігри, картинки), лікувальна гімнастика для пальців, психогімнастика (вправи, ігри, етюди, пантоміми) тощо. Оздоровчі комплекси з елементами психогімнастики: дихально-оздоровчий комплекс «кун-фу»; гімнастика у-шу для дошкільників; ігри-медитації; оздоровчий комплекс «бебі-йога». Оздоровчі технології профілактично-лікувального спрямування у системі оздоровлення дітей дошкільного віку: фітотерапія (чаї, коктейлі, фітомішечки); аромотерапія (ароматизація приміщення); вітамінотерапія (вітамінізація страв). Оздоровчі технології терапевтичного спрямування: ігрова терапія, сміхотерапія (гелотологія), імаготерапія, анімалотерапія, кінезітерапія, смакотерапія, акватерапія, літотерапія, Delete-терапія.

Тема 6. Технології мовленнєвого розвитку.

Сучасні підходи до мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку (А.Богуш, Н.Гавриш, Н.Луцан). Технологія інтелектуально-мовленнєвого розвитку. Технологія інформаційно-ігрової творчості. Технологія розповідання за серією сюжетних картинок. Технології раннього навчання читанню Л.Шелест та М. Зайцева.

Тема 7. Технології логіко-математичного розвитку.

Інноваційна діяльність в інтелектуальному розвитку дітей дошкільного. Лего-технологія Л.Парамонової. Технологія використання розвиваючих ігор В.Воскобовича. Технологія розвивального навчання Л.І.Зайцевої. Технологія складання інтелектуальних карток. Технологія використання інтерактивної дошки (Г.Бєлєнька, М.Машовець).

Тема 8. Стратегії екологічної освіти.

Мета, завдання і принципи екологічної освіти особистості. Модель екологічно-спрямованої особистості. Становлення поняття «екологічна культура». Екологічна культура як результат екологічної освіти. Екологічна культура педагога. Екологічна освіта – напрям дошкільної педагогіки. Мета і завдання екологічної освіти дітей дошкільного віку. Екологічна освіта у системі формування життєвої компетентності дитини, природнича компетентність як складова життєвої компетентності дошкільника. Напрями формування природничої компетентності дитини дошкільного віку. Емоційно-ціннісне ставлення дошкільника до природи – прояв зачатків екологічної культури.

Тема 9. Технології формування екологічної свідомості.

Формування ставлення до природи в процесі спільної діяльності дорослого і дитини в еколого-розвивальному середовищі ДНЗ. Екологічний аспект використання провідних методів ознайомлення з природою: спостереження, праця в природі, нескладні досліди. Моделювання як метод екологічної освіти. Екологічні ігри. Використання ігрових навчальних ситуацій у формуванні ставлення до природи. Типи екологічних занять.

Форми організації екологічної освіти поза заняттями: цикли спостережень за мешканцями куточка природи і території ДНЗ, заповнення календаря природи, спілкування з рослинами і тваринами, комплексні і розважальні заходи (походи, екскурсії, природоохоронні акції, свята і розваги). Екологічна стежина. Краєзнавчо-туристична діяльність (КТД). Технологія використання театру у екологічному вихованні дошкільників. Інтерактивні технології (розвиток пізнавальної активності шляхом використання смарт-дошки, комп'ютерні ігри екологічного змісту). Освіта сталого розвитку (ОСР-технологія). Поняття про авторські технології формування екологічної культури. Формування емоційної сфери дітей раннього віку засобами природи. Формування екологічної культури дітей дошкільного віку засобами казки (А.Бєлєнька, Т. Науменко). Експериментування як технологія (Н.Лисенко, З.Плохій). Формування естетичного ставлення до природи засобами образотворчого мистецтва (А.Бєлєнька, О.Половіна).

Тема 10. Естетизація освітнього простору як технологія впливу на моральну сферу дитини.

Взаємозв'язок естетичного та морального розвитку особистості. Естетотерапія як наука: предмет, об'єкт, основні завдання. Основні засоби та види естетотерапії, форми естетотерапії. Основи кольоротерапії: єнергоінформаційна природа кольору, психофізіологічний вплив кольору на організм, використання кольору у вихованні дітей (освітні технології В.Кулешова). Педагогічні основи та практика казкотерапії. Технологія роботи з казкою Т.Зінкевич-Євстігнєєвої. Моральний потенціал музичного мистецтва. Технологія аудіального розвитку дошкільників засобами музики С.Нечай. Організаційно-змістові аспекти фототерапії. Технологія sand-play (пісочна терапія) в освітній роботі з дітьми. Формокорекційна ритмопластика Романа та Таміли Чураєвих. Технологія ігротерапії, що центрована на дитині (за Г.Лендрет).

5.2. Тематика семінарських занять.

Тема 1. Парадигма освіти XXI століття: інноваційні аспекти
Тема 2. Педагогічна технологія як освітній феномен. Поняття «альтернативні педагогічні технології»
Тема 3. Теоретичні засади здоров`язбережувальних технологій фізичного розвитку дітей дошкільного віку
Тема 4. Оздоровчі технології в системі дошкільної освіти
Тема 5. Технології мовленнєвого розвитку
Тема 6. Технології логіко-математичного розвитку
Тема 7. Стратегії сучасної екологічної освіти
Тема 8. Технології формування екологічної свідомості
Тема 9. Естетизація освітнього простору як технологія впливу на моральну сферу дитини
Тема 10. Арт-технології в дошкільній освіті

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	16	Відповіді на практичних заняттях
2.	Підготовка до практичних занять.	18	Відповіді на практичних заняттях
3	Підготовка до модульного контролю	8	Написання модульної контрольної роботи
4	Робота з Інтернет-ресурсами.	8	
5	Виконання самостійних робіт за темами.	20	Наявність робіт
6	Виконання практичних завдавань: розробка та презентація програми	20	Розробка та презентація програми
7	Написання доповідей, есе, опрацювання літератури за темами, конспект нормативних документів, систематизація основних дефініцій до тем	20	Наявність виконаних робіт
	Разом	110	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

Теми, що виносяться для індивідуальних завдань студентів, безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях. Виконання завдань вимагає від студента глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння викладати та відстоювати власну точку зору.

1. Створити відеоряд з презентацією альтернативних педагогічних технологій («Будинок вільної дитини» М. Монтессорі, Антропософські школи Р. Штейнера, «Школа успіху і радості» С. Френе, технології раннього навчання М. Зайцева, Г. Домана, технологія розвитку творчої особистості Г. Альтшуллера, технологія фізичного виховання дітей М. Єфименка).
2. Спланувати систему оздоровчої роботи в ДНЗ на рік з комплексним застосуванням технологій еколого-валеологічного розвитку.
3. Розробити по дві мовленнєві гри для дітей молодшого і старшого дошкільного віку.
4. Підготувати авторський дидактичний матеріал для розвитку сенсорики дітей раннього віку.
5. Підготувати електронний каталог творів художньої літератури екологічного спрямування для дітей дошкільного віку. Розробити детальний конспект розваги на основі одного з них.
6. Написати власну казку та презентувати її як елемент естетотерапії.
7. Числа у кольорі Джорджа Кюізенера.
8. 4. Математичне доміно Євгена Чапилигіна.

9. Розвиваючі ігри В’ячеслава Воскобовича.
10. Логічні блоки Золтана Дьєнеша.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. Форми поточного контролю: усне опитування на семінарських заняттях, виконання та захист ІНДЗ.
6.2. Форми проміжного контролю: виконання модульної контрольної роботи.
6.3. Форми підсумкового контролю: екзамен.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Усне опитування, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних завдань, виконання тестів, виконання та захист ІНДЗ, вивчення першоджерел з дисципліни та огляд наукової літератури з курсу, написання анотації на одну з прочитаних статей або книг на педагогічну тематику, написання педагогічного есе.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	Екзамен
90-100	відмінно
70-89	добре
51-69	задовільно
26-50	незадовільно
1-25	

Схема розподілу балів

	Поточний контроль	Проміжний контроль	Підсумковий контроль
Максимальна кількість балів	**40 балів** – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,4	**10 балів** – за результатами виконання модульної контрольної роботи	**50 балів –** за результатами відповіді на екзамені
Мінімальний пороговий рівень	**20 балів**	**6 балів**	**25 балів**

Таблиця переведення середньозваженого балу за 100-бальною шкалою

100-бальна	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*
100	4,97–5,00	**80**	4,10–4,14	**60**	3,10–3,14	**40**	2,25–2,29	**20**	1,15–1,20
99	4,94-4,96	**79**	4,05–4,09	**59**	3,05–3,09	**39**	2,20–2,24	**19**	1,09–1,14
98	4,91–4,93	**78**	4,00–4,04	**58**	3,00–3,04	**38**	2,15–2,19	**18**	1,03–1,08
97	4,87–4,90	**77**	3,95–3,99	**57**	2,96–2,99	**37**	2,10–2,14	**17**	0,97–1,02
96	4,84–4,86	**76**	3,90–3,94	**56**	2,93–2,95	**36**	2,05–2,09	**16**	0,91–0,96
95	4,80–4,83	**75**	3,85–3,89	**55**	2,90–2,92	**35**	2,00–2,04	**15**	0,85–0,90
94	4,76–4,79	**74**	3,80–3,84	**54**	2,87–2,89	**34**	1,95–1,99	**14**	0,79–0,84
93	4,72–4,75	**73**	3,75–3,79	**53**	2,84–2,86	**33**	1,90–1,94	**13**	0,73–0,78
92	4,68–4,71	**72**	3,70–3,74	**52**	2,81–2,83	**32**	1,85–1,89	**12**	0,67–0,72
91	4,64–4,67	**71**	3,65-3,70	**51**	2,78–2,80	**31**	1,80–1,84	**11**	0,61–0,66
90	4,60–4,63	**70**	3,60–3,64	**50**	2,75–2,77	**30**	1,75–1,79	**10**	0,55–0,60
89	4,55–4,59	**69**	3,55–3,59	**49**	2,70–2,74	**29**	1,69–1,74	**9**	0,49–0,54
88	4,50–4,54	**68**	3,50–3,54	**48**	2,65–2,69	**28**	1,63–1,68	**8**	0,43–0,48
87	4,45–4,49	**67**	3,45–3,49	**47**	2,60–2,64	**27**	1,57–1,62	**7**	0,37–0,42
86	4,40–4,44	**66**	3,40–3,44	**46**	2,55–2,59	**26**	1,51–1,56	**6**	0,31–0,36
85	4,35–4,39	**65**	3,35–3,39	**45**	2,50–2,54	**25**	1,45–1,50	**5**	0,25–0,30
84	4,30–4,34	**64**	3,30–3,34	**44**	2,45–2,49	**24**	1,39–1,44	**4**	0,19–0,24
83	4,25–4,29	**63**	3,25–3,29	**43**	2,40–2,44	**23**	1,33–1,38	**3**	0,13–0,18
82	4,20–4,24	**62**	3,20–3,24	**42**	2,35–2,39	**22**	1,27–1,32	**2**	0,07–0,12
81	4,15–4,19	**61**	3,15–3,19	**41**	2,30–2,34	**21**	1,21–1,26	**1**	0,01–0,06

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	**Критерії оцінювання навчальних досягнень**
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв’язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу, розв’язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	**Максимальна кількість балів**
Конспект першоджерел	5
Анотації наукових статей	5
Реферат	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання *конспектупершоджерел є* вільне орієнтування у першоджерелах з дисципліни, глибоке та всебічне розкриття змісту наукової літератури з курсу, наведення аргументів на підтвердження власних думок, здійснення аналізу та висновків.

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей є* стисле відтворення прочитаної наукової статті, висвітлення її основного змісту, її глибокий, всебічний аналіз, обґрунтування та аргументація.

Критеріями оцінювання *реферату* є самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу.

Критеріями оцінювання *презентації* є відповідність її змісту темі, вільне використання наукової термінології, наведення аргументів на підтвердження власних думок, здійснення аналізу та висновків, оригінальність візуального представлення презентації.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за виконання модульної контрольної роботи – 10 балів, а мінімальний пороговий рівень за її виконання складає 6 балів. Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 5 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка з дисципліни (екзамен) виставляється за результатами поточного, проміжного контролю та підсумкового контролю (відповідно вагові коефіцієнти **0,4**, **0,1** та **0,5**).

Результат підсумкового (екзаменаційного) контролю визначається як середньоарифметичне усіх оцінок (середньозважений бал) студента, які він отримав за кожне з питань екзаменаційного білета. Цей бал переводиться за 100-бальною шкалою, а визначений показник множиться на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлюється до цілих. Мінімальний пороговий рівень за відповідь на екзамені складає 25 балів

Екзамен отримує студент, який виконав усі види завдань, визначені у робочій програмі навчальної дисципліни, має достатню кількість балів за поточний контроль (не менше 20 балів), проміжний контроль (не менше 6 балів) та склав екзамен (не менше 25 балів).

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: підручник / І.М.Дичківська – 2–ге вид., допов. – К.: Академвидав. – 2012. – 352 с.
2. Ф.Барб-Галль. Як розмовляти з дітьми про мистецтво [Текст] / пер. з франц.СофіїРябчук. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2014. – 192 с.
3. Федій О.А. Естетотерапія. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб та доп. – К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2012. – 304 с.
4. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з дітьми дошкільного віку: компетентнісний підхід: монографія // за заг. ред. Г.В.Бєлєнької, О.А.Половіної. – Умань:ВПЦ «Візаві», 2015. – 208 с.
5. Дошкільнятам про світ природи: старший дошкільний вік: навч.метод. посіб. / Г.В.Бєлєнька, Т.С.Науменко, О.А.Половіна. – К.: Генеза, 2013 – 112с. (репозиторій)

Додаткова література:

1. Гавриш Н. Калейдоскоп інформаційно-ігрової творчості дітей: методичні рекомендації щодо використання коректурних таблиць / Н.Гавриш, О.Безсонова. – Вид. 2-ге. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 256 с.
2. Гавриш Н., Саприкіна О. Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку. Навч.-метод. посіб. для дошкільних навч. закладів за заг. ред. О. Пометун. – Дніпропетровськ: Ліра, 2014. – 120 с.
3. Гаращенко Л.В. Способи організації дітей на фізкультурному занятті : здоров'язбережувальний підхід [Текст] / Л. Гаращенко // Дошкільне виховання. – 2013. – № 10. – С. 9-12
4. Здоров'я дитини від родини. Як виховати в сім'ї здорову дитину від народження до повноліття : Колект. моногр. / Г. В. Бєлєнька, О. Л. Богініч, М. А. Машовець; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. Ін-т педагогіки і психології. - К. : СПД Богданова А.М., 2006. - 220 с.
5. Сучасне заняття в дошкільному закладі: навч.-метод . посіб. / за ред. Н.В.Гавриш; авт. кол.: Н.В. Гавриш, О.О. Лінник , Н.В. Губанова. – Луганськ: Альма-матер, 2007. – 496 с.
6. Стеценко І.Б. Логіки світу : розвиток логічного мислення дітей 4-го року життя. – К. : Редакції загальнопедагогічних газет, 2004. – 111 с.
7. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія / С.О.Сисоєва, А.М. Алексюк, П.М. Воловик, О.І. Кульчицька, Л.Є. Січаєва, Я.В. Цехмістер та ін./ За ред. С.О. Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.

Інтернет-ресурси:

https://www.youtube.com/user/voskobovichgames
http://vihovateli.com.ua/cons/5433-znakomstvo-s-mirom-chisel-posredstvompalochek-kyuizenera.html
http://ualib.com.ua/b_136.html